

Notizblatt für kryptogamische Studien,
nebst Repertorium für kryptog. Literatur.

Inhalt: Repertorium: V. B. Wittrock, Dispositio Oedogonia-
cearum suecicarum. (Schluss.) — Prodomus of a study of the
fresh water Algae of eastern North America. — Arbeiten über
Sporenpflanzen aus dem XX. Bande (1870) der Abhandlungen der
k. k. zool.-botan. Gesellschaft zu Wien. (Fortsetzung.) — Anzeige.

Repertorium.

V. B. Wittrock, Dispositio Oedogoniacearum sue-
cicarum. (Separat-Abdruck aus den Verhandlungen der
k. Akademie zu Stockholm, 1870.)

(Schluss.)

B. Oosporis ellipsoideis vel oviformibus.

a. Oogoniis poro laterali apertis.

α. Oosporis lævibus.

αα. Cellulis vegetativis cylindricis, undulato-constrictis.

27. *Oe. undulatum* (BREB) AL BR.

Oe. oogoniis singulis vel binis, breviter ellipsoideis vel subglobosis, poro inferius sito; oosporis forma eadem ac oogoniis, hæc fere explentibus; plantulis masculis unicellularibus (fortasse bicellularibus antheridio interiore?), elongato-obconicis, in cellulis suffultoriis sedentibus; cellulis vegetativis quater undulato-constrictis.

Crassit. cell. veget. 15–27 μ , altit. 3–5-plo major;

„ oogoniorum 51–56 „ „ 57–75 μ ;

„ oosporarum 46–50 „ „ 48–60 „

ββ. Cellulis vegetativis cylindricis, lævibus.

ααα. Plantulis masculis unicellularibus.

28. *Oe. cyathigerum* WITTR. mscr; tab. I, fig. 6, 7.

Oe. oogoniis binis vel singulis, oviformibus vel quadrangulati-ellipsoideis, poro superius sito; oosporis oogonia complentibus; cellulis suffultoriis tumidis (44–48 μ crassis); plantulis masculis cyathiformibus, paullulum curvatis, in cellulis suffultoriis sedentibus.

Crassit. cell. veget. 24–30 μ , altit. 2–5-plo major;

„ oogoniorum 57–66 „ „ 70–90 μ ;

„ oosporarum 51–60 „ „ 60–75 „

βββ. Plantulis masculis bi-pluricellularibus.

29. *Oe. sexangulare* CLEVE mscr.

Oe. oogoniis singulis, raro binis, sexangulati-ellipsoideis, poro submediano; oosporis oogonia complentibus; plantulis

masculis paullum curvatis, in cellulis suffultoriis sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, unicellulari.

Crassit. cell. veget. 9—16 μ , altit. 3 $\frac{1}{2}$ —7-plo major;

„ oogoniorum 29—32 „ „ 33—38 μ ;

„ oosporarum 27—30 „ „ 31—36 „

30. *Oe. crassiusculum* WITTR. mscr.

Oe. oogoniis binis vel singulis, globoso-oviformibus, poro superius sito; oosporis globoso-ellipsoideis vel subglobosis, membrana incrassata, oogonia fere explentibus; plantulis masculis subrectis, in cellulis suffultoriis vel prope has sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori.

Crassit. cell. veget. 27—30 μ , altit. 3 $\frac{1}{2}$ —5-plo major;

„ oogoniorum 54—60 „ „ 60—75 μ ;

„ oosporarum 51—57 „ „ 52—63 „

31. *Oe. Borisianum* (LE CLERC) WITTR.

Oe. oogoniis singulis vel binis, oviformibus, poro superius sito; oosporis eadem forma ac oogoniis, hæc fere explentibus; cellulis suffultoriis tumidis (31—34 μ crassis); plantulis masculis paullum curvatis, in cellulis suffultoriis sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, unicellulari.

Crassit. cell. veget. 15—21 μ , altit. 3—5-plo major;

„ oogoniorum 45—48 „ „ 60—75 μ ;

„ oosporarum 40—43 „ „ 51—54 „

32. *Oe. apophysatum* PRINGSH.

Oe. oogoniis 2—6 continuis vel singulis, oviformibus vel quadrangulato-ellipsoideis, poro superius sito; oosporis oogonia complentibus; cellulis suffultoriis tumidis (58—62 μ crassis); plantulis masculis curvatis, in cellulis suffultoriis sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori bi-quadricellulari.

Crassit. cell. veget. 25—40 μ , altit. 3—10-plo major;

„ oogoniorum 70—83 „ „ 90—105 μ ;

„ oosporarum 65—76 „ „ 87—97 „

β . *Oosporis echinatis*.

33. *Oe. Hystrix* WITTR. mscr.

Oe. oogoniis singulis ellipsoideis, poro mediano; oosporis oogonia complentibus, echinis subuliformibus; plantulis masculis paullum curvatis, in cellulis suffultoriis sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, unicellulari.

Crassit. cell. veget. 17—22 μ , altit. 3—4 $\frac{1}{2}$ -plo major;

„ oogoniorum 40—44 „ „ 57—65 μ ;

„ oospor.(cum echin.) 39—42 „ „ 53—55 „ longit.

echin. 2 $\frac{1}{2}$ μ .

b. Oogoniis operculo terminali apertis

34. *Oe. ciliatum* (HASS.) PRINGSH.

Oe. oogoniis 2—7 continuis vel singulis, oviformibus, rima fecundationis lata; oosporis oogonia complentibus;

cellula terminali setiformi; plantulis masculis curvatis, in oogoniis sedentibus, stipitatis, antheridio exteriori, unicellulari.

Crassit. cell. veget. 15—23 μ , altit. 2 $\frac{1}{2}$ —4-plo major;

„ oogoniorum 43—50 „ „ 55—72 μ ;

„ oosporarum 40—46 „ „ 47—57 „

Sect. 3. Species dioicæ.

A. *Oosporis globosis vel subglobosis.*

a. *Oogoniis cylindricis.*

35. *Oe. capillare* (LIN.) KÜTZ.

Oe. oogoniis singulis, non tumidis, poro superius sito; oosporis globosis vel ellipsoideo-globosis, sæpe angulosis, oogonia non explentibus; plantis masculis eadem prope crassitudine ac plantis femineis; antheridiis 1—4-cellularibus, iis cellulisque vegetativis alternis.

Crassit. cell. veget. 35—55 μ , altit. par 2-plo major;

„ oogoniorum 35—55 „ „ „ 1 $\frac{1}{2}$ -plo „

„ oosporarum 30—52 „ „ 39—63 μ ;

„ cell. anther. 30—48 „ „ 5—6 „

b. *Oogoniis globosis vel subglobosis.*

36. *Oe. rufescens* WITTS. mscr.

Oe. oogoniis singulis vel 2—3 continuis, globosis vel oviformi-globosis, poro mediano; oosporis globosis, oogonia complentibus; plantis masculis eadem fere crassitudine ac femineis; antheridiis 5—12-cellularibus.

Crassit. cell. veget. 8—10 μ , altit. 5—6-plo major;

„ oogoniorum 22—24 „ „ 24—30 μ ;

„ oosporarum 21—23 „ „ 20—22 „

„ cell. anther. 6—8 „ „ 8—12 „

37. *Oe. calcareum* CLEVE mscr.

Oe. oogoniis singulis, rarissime binis, depresso-globosis poro mediano; oosporis oogonia complentibus; plantis masculis eadem prope crassitudine ac femineis; antheridiis 2—5-cellularibus.

Crassit. cell. veget. 11—14 μ , altit. 2—4-plo major;

„ oogoniorum 27—30 „ „ 21—23 μ ;

„ oosporarum 26—28 „ „ 20—21 „

„ cell. anther. 10—11 „ „ 9—12 „

38. *Oe. Pringsheimii* CRAM.

Oe. oogoniis 2—6 continuis vel singulis, globosis, poro superius sito; oosporis eadem forma ac oogoniis, hæc non plane explentibus; plantis masculis paullo gracilioribus quam femineis; antheridiis 2—10-cellularibus, his et cellulis vegetativis in parte fili superiore alternis.

Crassit. cell. veget. 12—20 μ , altit. 2 $\frac{1}{2}$ —4-plo major;

„ oogoniorum 37—43 „ „ 37—45 μ ;

„ oosporarum 30—33 „ „ 30—33 „

„ cell. anther. 10—15 „ „ 6—9 „ *

39. *Oe. cardiacum* (HASS.) WITTR.

Oe. ogoniis singulis, globoso-oviformibus, poro paullo supra medium sito; oosporis globosis, oogonia non explentibus; plantis masculis paullo gracilioribus quam femineis; antheridiis 4—10-cellularibus.

Crassit. cell. veget. 16—27 μ , altit. 4—7-plo major;

„ oogoniorum 50—63 „ „ 58—75 μ ;

„ oosporarum 42—54 „ „ 42—54 „

„ cell. anther. 15—18 „ „ 10—12 „

B. *Oosporis ellipsoideis vel oviformibus.*

40. *Oe. Boscii* (LE CLERC) WITTR.

Oe. oogoniis singulis, raro binis, oblongo-ellipsoideis, poro superius sito; oosporis ellipsoideis, oogonia non explentibus, membrana in latere interiore longitudinaliter costata; plantis masculis eadem prope crassitudine ac femineis; antheridiis 3—6-cellularibus.

Crassit. cell. veget. 14—20 μ , altit. 4—6-plo major;

„ oogoniorum 40—45 „ „ 90—100 μ ;

„ oosporarum 36—40 „ „ 60—65 „

„ cell. anther. 13—14 „ „ 6—9 „

41. *Oe. gemelliparum* PRINGSH.

var. *major*

Oe. oogoniis singulis, oviformibus, poro superius sito; oosporis oogonia complentibus (raro oogonia non plane complentibus, ellipsoideis); plantis masculis paullo gracilioribus quam femineis; antheridiis 5—15-cellularibus.

Crassit. cell. veget. 31—36 μ , altit. 4—6-plo major;

„ oogoniorum 63—75 „ „ 100—120 μ ;

„ oosporarum 59—70 „ „ 75—102 „

„ cell. anther. 27—30 „ „ 9—12 „

II. BULBOCHÆTE AG.

Sect. 1. Species monoicæ.

1. *B. mirabilis* WITTR. msr; tab. 1, fig. 8, 9.

B. oogoniis ellipsoideis, plerumque sessilibus sub setis terminalibus vel sub cellulis antheridiiferis sitis; dissepimento cellularum suffultoriarum in suprema parte earum sito; oosporis oogonia fere complentibus, membrana subtiliter crenulata et costis longitudinalibus ornata; antheridiis 2—3-cellularibus, ramulos proprios formantibus.

Crass. maxim. cell. veget. 17—20 μ , altitudo 1½-plo major;

„ oogoniorum 31—35 „ „ 47—55 μ ;

„ cell. antherid. 10—12 „ „ 7—9 „

Sect. 2. Species gynandræ

A. *Oosporis globosis vel subglobosis.*

a. *Plantulis masculis stipitatis, antheridio interiore, stipite brevioribus quam antheridio.*

2. *B. borealis* WITTR. mscr.

B. oogoniis depresso-globosis, manifesto angusteque circumscissis, stipitatis, sub cellulis vegetativis sitis; dissepimento cellularum suffultoriarum supra medium posito; oosporis oogonia complentibus, membrana lævi; androzoosporangiis supra cellulos vegetativos oogoniis superpositos sitis; plantulis masculis tertia parte brevioribus quam oogoniis, in his sedentibus, stipite paullum curvato.

3. *B. intermedia* DE BARY.

B. oogoniis depresso-globosis, stipitatis vel sessilibus, sub androzoosporangiis sitis; dissepimento cellularum suffultoriarum in medio fere posito; oosporis oogonia complentibus, membrana subtilissime crenulata (raro lævi); androzoosporangiis supra oogonia sitis; plantulis masculis quarta parte brevioribus quam oogoniis, in his sedentibus, stipite paullum curvato.

Crass. cell. veget. 17—19 μ , altit. 1½—3-plo major;

„ oogoniorum 39—48 „ „ 30—40 μ .

4. *B. crenulata* PRINGSH.

B. oogoniis depresso-globosis, stipitatis vel sessilibus, sub setis terminalibus (rarius sub androzoosporangiis vel cellulis vegetativis) sitis; dissepimento cellularum suffultoriarum in medio vel paullo infra medium posito; oosporis forma eadem ac oogoniis, hæc non plane complentibus, membrana distinctissime crenulata; androzoosporangiis in ramulis propriis, rarius supra oogoniis sitis; plantulis masculis tertia parte brevioribus quam oogoniis, in his vel prope ea sedentibus, stipite recto.

Crass. cell. veget. 16 19 μ , altit. 2—3½-plo major;

„ oogoniorum 45—48 „ „ 35—38 μ .

5. *B. tumida* WITTR. mscr.

B. oogoniis depresso-subglobosis infra tuncatis, stipitatis, sub setis terminalibus, rarius sub androzoosporangiis sitis; cellulis suffultoriis subtumidis, dissepimento inferius posito; oosporis oogonia complentibus, membrana subtiliter crenulata; androzoosporangiis in ramulis propriis vel supra oogonia sitis; plantulis masculis quarta parte brevioribus quam oogoniis, in his, raro prope ea sedentibus, stipite recto.

Crassit. cell. veget. 17—19 μ , altit. 3—4½-plo major;

„ oogoniorum 42—50 „ „ 37—45 μ .

6. *B. polyandra* CLEVE mscr.

B. oogoniis globosis vel subdepresso-globosis, sessilibus, raro stipitatis, sub setis terminalibus sitis; dissepimento cellularum suffultoriarum superius posito; oosporis oogonia complentibus, membrana lævi; androzoosporangiis 4—10 continuis, in exemplaribus propriis ramulos proprios formantibus;

plantulis masculis tertia parte brevioribus quam oogoniis, in his sedentibus, stipite paulum curvato.

Crassit. cell. veget. 15—20 μ , altit. 3—4-plo major;
" oogoniorum 35—44 " " 34—38 μ .

7. *B. setigera* (BOTH) AG.

B. oogoniis depresso-globosis, sessilibus, rarius stipitatis, sub setis terminalibus vel sub androzoosporangiis sitis, dissepimento cellularum suffultoriarum paullo supra medium posito vel mediano; oosporis forma eadem ac oogoniis, hæc subexplantibus, membrana punctato-verruculosa; androzoosporangiis in ramulis propriis vel supra oogonia sitis; plantulis masculis dimidio brevioribus quam oogoniis, in his vel prope ea sedentibus, stipite recto.

Crassit. cell. veget. 25—28 μ , altit. 2½—5-plo major;
" oogoniorum 75—80 " " 60—65 μ .

b. Plantulis masc. stipitatis, antheridio inter., stipite longiore quam antheridiis.

8. *B. gigantea* PRINGSH.

B. oogoniis subdepresso-globosis, plerumque sessilibus, sub setis terminalibus, rarius sub cellulis vegetativis sitis; dissepimento cellularum mediano vel paullo supra medium posito; oosporis oogonia complentibus, membrana verrucosa; plantulis masculis eadem fere longitudine ac oogoniis, in his sedentibus, stipite curvato.

Crassit. cell. veget. 24—27 μ , altit. 2—2½-plo major;
" oogoniorum 63—66 " " 55—58 μ .

B. Oosporis ellipsoideis, costis longitudinalibus ornatis. Plantulis masculis rectis, stipitatis, antheridio exteriori, 2—4-cellulari.

a. *Cellulis vegetativis (in sectione longitudinali optica) tetragonis vel subtetragonis.*

9. *B. pygmaea* (PRINGSH.)

forma minor PRINGSH.

B. oogoniis ellipsoideis, plerumque sessilibus, sub setis terminalibus, rarius sub cellulis vegetativis sitis; cellulis suffultoriis sine dissepimento; oosporis oogonia non plane explantibus, membrana subtiliter crenulata; ramis primariis subdecumbentibus, secundariis unilateralibus; androzoosporangiis in ramulis propriis sitis; plantulis masculis eadem fere longitudine ac oogoniis, prope hæc sedentibus.

Crassit. cell. veget. 14 μ , altit. tertia ad sexta parte minor.
" oogoniorum 24—15 " " 39—40 μ .

10. *B. rectangularis* WITTR. mscr.

B. oogoniis ellipsoideis, sessilibus, sub setis terminalibus vel sub androzoosporangiis sitis, dissepimento cellularum suffultoriarum in suprema parte posito; oosporis oogonia fere explantibus, membrana crenulata; androzoosporangiis in ra-

mulis propriis, rarius supra oogonia sitis; ramis plantæ paucis, erectis, longissimis; plantulis masculis eadem fere longitudine ac oogoniis, prope hæc sedentibus.

Crassit. cell. veget. 19—23 μ , altit. $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{3}{4}$ -plo major;

„ oogoniorum 33—38 „ „ 50—55 μ .

b. „ *Cellulis vegetativis (in sectione longitudinali optica) manifesto pentagonis.*

11. B. subsimplex WITTR. mscr.

B. oogoniis ellipsoideis, stipitatis, raro sessilibus, sub androzoosporangiis vel sub setis terminalibus sitis; cellulis suffultoriis sine dissepimento; oosporis oogonia fere explentibus, membrana subtilissime crenulata; androzoosporangiis supra oogonia sitis; plantulis masculis paullo brevioribus quam oogoniis, in his vel prope ea sedentibus. (Planta erecta, ramis paucissimis vel nullis).

Crassit. cell. veget. 15 μ , altit. par ad dimidio major;

„ oogoniorum 27 „ „ 39—42 μ .

12. B. varians WITTR. mscr.

B. oogoniis ellipsoideis, sessilibus vel stipitatis, sub setis terminatibus vel sub androzoosporangiis sitis; dissepimento cellularum suffultoriarum in suprema parte posito; oosporis oogonia fere explentibus, membrana subtiliter crenulata; androzoosporangiis in ramulis propriis vel supra oogonia sitis; plantulis masculis eadem fere longitudine ac oogoniis, prope hæc vel rarissime in iis sedentibus.

Crassit. cell. veget. 18—22 μ , altit. $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ -plo major;

„ oogoniorum 30—34 „ „ 46—54 μ .

13. B. minor AL. BR.

B. oogoniis ellipticis, stipitatis, sub setis terminalibus vel androzoosporangiis vel cellulis vegetativis sitis; dissepimento cellularum suffultoriarum in suprema parte posito; oosporis oogonia non plane explentibus, membrana subtilissime crenulata; androzoosporangiis supra oogonia vel in ramulis propriis sitis; plantulis masculis paullo brevioribus quam oogoniis, prope hæc sedentibus.

Crassit. cell. veget. 22—25 μ , altit. $1\frac{1}{2}$ —2-plo major;

„ oogoniorum 34—42 „ „ 60—65 μ .

14. B. speciosa WITTR. mscr.

B. oogoniis ellipsoideis, sessilibus, raro stipitatis, sub cellulis vegetativis vel sub setis terminalibus sitis; dissepimento cellularum suffultoriarum in suprema parte posito; oosporis oogonia non plane explentibus, membrana subtiliter transverse striata; androzoosporangiis supra cellulas vegetativas oogoniis superpositas sitis; plantulis masculis tertia fere parte brevioribus quam oogoniis, prope hæc, raro in iis sedentibus.

Crassit. cell. veget. 23—25 μ , altit. 3—4-plo major.

„ oogoniorum 51—54 „ „ 78—87 μ . L. R.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Hedwigia](#)

Jahr/Year: 1871

Band/Volume: [10_1871](#)

Autor(en)/Author(s): Wittrock Veit Brecher

Artikel/Article: [Repertorium. V.B. Wittrock, Dispositio Oedogoniacearum suecicarum 129-135](#)